

תשעז 3.11-1 (תשלומי הורים לשנת הלימודים התשע"ז – עדכון)

1. רקע

הודעה זו מעדכנת את סעיף 3.11-2 בחוזר הודעות עו/12.

ועדת החינוך של הכנסת אישרה את גביית תשלומי ההורים לשנת הלימודים התשע"ז.

מטרת הודעה זו היא לפרסם את הסכומים המרביים שאושרו לגבייה על ידי ועדת החינוך של הכנסת ולרענן את הנהלים בכל הנוגע לתשלומי הורים.

הנהלים המחייבים את מערכת החינוך בנוגע לתשלומי הורים מתפרסמים בחוזרי המנכ"ל האלה:

- סעיף 3.11-9 בחוזר הוראות הקבע סג/3(א), "תשלומי הורים". תיקונים לחוזר זה פורסמו בסעיף 3.11-10 בחוזר הוראות הקבע סג/6(א) ובסעיף 3.11-11 בחוזר הוראות הקבע סד/2(א). כמו כן פורסמה השלמה בנושא תל"ן בסעיף 3.11-12 בחוזר הוראות הקבע סד/4(א).

- סעיף 3.7-50 בחוזר הוראות הקבע סה/4(א), "ניהול הגבייה והכספים במוסד החינוכי".

- סעיף 3.11-17 בחוזר הוראות הקבע עד/12(א), "גביית תשלומי הורים ושכר לימוד במוסדות חינוך מוכרים שאינם רשמיים ובמוסדות במעמד פטור, גביית תשלומי הורים עבור מקצועות לימוד ברמה מוגברת בחטיבה העליונה וגביית תשלומי הורים במוסדות ניסויים וייחודיים".

- סעיף 3.11-16 בחוזר הוראות הקבע עד/12(א), "תשלומי הורים עבור תכנית לימודים נוספת תורנית במוסדות חינוך ממלכתיים-דתיים".

הנחיות העוסקות בהקצאת תקציב למלגות לתלמידים מתפרסמות בסעיף 3.7-67 בחוזר הוראות הקבע עב/1(ב), "הענקת מלגות לתלמידים שהוריהם מתקשים בתשלום עבור אבזרי לימוד ופעילויות חינוכיות וחברתיות". המנהלים מתבקשים לפעול להקצאת תקציב המלגות בהתאם להנחיות אלה וליידע את התלמידים ואת הוריהם בנוגע אליו.

חוזר התשלומים המוסדי מחויב באישור ועד ההורים המוסדי ובאישור הגורם המאשר מטעם המחוז, שייעשה באמצעות המערכת הממוחשבת "אפיק". מערכת אפיק הורחבה והותאמה לקליטת בקשות לאישור שכר לימוד בבתי ספר מוכרים שאינם רשמיים ומוסדות פטור שאינם מתוקצבים ב-100% שכר לימוד, לאישור גבייה עבור תכנית לימודים תורנית נוספת בבתי ספר ממ"ד, לאישור גבייה עבור העשרה במקצועות לימוד ברמה מוגברת בחטיבה העליונה.

בתי ספר שאושרה להם גבייה חריגה על-ידי ועדת חריגים מחוזית או ארצית, ואשר נתקלים בקשיים טכניים בהזנת הסכומים שאושרו להם על-ידי הוועדות, יפנו לרפרנט תשלומי הורים.

להלן נקודות מספר להדגשה מתוך הוראות הקבע הנוגעות לתשלומי הורים:

א. התשלומים נחלקים לתשלומים עבור **שירותי חובה** ולתשלומים עבור **שירותי רשות**. שירותי חובה הם שירותים שחייבים לשלם בעבורם גם אם אין צורכים אותם. שירותי החובה היחיד הוא ביטוח תאונות אישיות לתלמידים. כל יתר

- השירותים הניתנים הם שירותי רשות, והורה רשאי להחליט שילדו לא יצרוך שירות מסוים ובמקרה זה לא ישלם עבורו.
- ב. אין למנוע מתלמידים להשתתף בפעילויות בשל אי תשלום עקב קשיים כלכליים, ויש למצוא פתרונות לשיתופם באמצעות הרשות המקומית והנהלת בית הספר.
- ג. על הנהלת בית הספר לוודא שכל התלמידים הזקוקים לסיוע יהיו מודעים לקיומו של תקציב המלגות של משרד החינוך. יש לפרסם את דבר קיומו של תקציב המלגות בחוזר התשלומים המוסדי וכן על לוחות המודעות בבית הספר.
- ד. אין להתנות מתן שירות אחד בתשלום עבור שירות אחר.
- ה. התשלומים ייעודיים ואין להעבירם מסעיף לסעיף.
- ו. גביית תשלומי הורים תיעשה אך ורק על ידי המוסד החינוכי או הרשות המקומית/הבעלות על מוסד החינוך. גבייה באמצעות גוף אחר אינה מותרת.
- ז. אין להתנות את לימודי התלמיד במוסד החינוכי בחברות בעמותה הקשורה למוסד החינוך או בכל עמותה אחרת ואין לדרוש תשלומים מהורים באמצעות עמותה כלשהי.
- ח. תכנית לימודים נוספת (תל"ן) מותנית בהסכמה אישית בכתב של כל אחד ואחד מן ההורים לתכנית ולתשלום עבורה. אין די בהסכמה של נציגות ההורים המוסדית. יש לשבץ תל"ן בסופו של יום הלימודים ולאפשר לתלמידים שהוריהם מבקשים שלא ילמדו בתכנית להשתחרר לביתם. אם תכנית לימודים נוספת שובצה באמצעו של יום הלימודים, יש לאפשר לכל התלמידים להשתתף בה, גם אם הוריהם לא שילמו בעבורה, או להציע לתלמידים שהוריהם מבקשים שלא ישתתפו בה פעילות חינוכית אחרת. את התל"ן יש לאשר באמצעות מנהל המחוז או מורשה מטעמו.
- ט. גבייה עבור רכישת שירותים מרצון מותנית בהסכמה אישית בכתב של כל אחד ואחד מן ההורים לתשלום ולשירות. אין די בהסכמה של נציגות ההורים המוסדית. אם הוחלט לקיים את השירות במהלכו של יום הלימודים ישותפו בו כלל התלמידים.
- י. גביית הכספים תיעשה תוך שמירה על צנעת הפרט.
- יא. אין לגבות כספים מההורים בטרם אושר חוזר התשלומים המוסדי.
- יב. על בית הספר להעביר לידי ההורים את חוזר התשלומים המוסדי המאושר ובו פירוט סעיפי הגבייה על פי השירותים הניתנים במוסד החינוך.
- יג. בתום כל שנת לימודים ידווח בית הספר להורים על ניהול הכספים שנגבו במסגרת תשלומי ההורים על פי המתחייב מסעיף 3.7-50 בחוזר הוראות הקבע סה/4(א), "ניהול הגבייה והכספים במוסד החינוכי". הדיווח יימסר לנציגות ההורים המוסדית, ועותק שלו יישמר במזכירות בית הספר לעיונם של ההורים המבקשים זאת.

2. תשלומי חובה ורשות

2.1 הסכומים המרביים המותרים לגבייה

להלן פירוט הסכומים המרביים המותרים לגבייה בשנת הלימודים התשע"ז (הסכומים בטבלה נקובים בש"ח):

י"ב	י"א	ט"ז הט"ב עצמאית	ט' שש- שנתי	ח"ס בי"ס א'-ח'	ז'-ח'	ו'	ה'	ג'- ד'	א'- ב'	קדם יסודי	
											תשלום חובה
49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	ביטוח תאונות אישיות
											תשלומי רשות
176	176	165	165	149	149	99	99	99	99	79	סל תרבות
200	-----	125	-----	125	-----	75	-----	-----	-----	54	מסיבות סיום (1)
24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	8 למסיבה 24 ל- 3 מסיבות	מסיבות כיתתיות
320	320	280	280	280	280	280	280	280	280	-----	השאלת ספרי לימוד
1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	-----	ארגון מייצג ארצי (2)
1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	-----	ועד הורים יישובי
3 ימים 616	יומיים+ 1 יום 513	יומיים 387	יומיים 387	יומיים 387	יומיים 387	יומיים 387	2 × יום 252	1 יום 126	1 יום 101	2x הקפצה 60	טיולים עפ"י תכנית (3,4)
	150	150	150	150	150						של"ה (5)
1387	1235	1183	1058	1167	1042	917	707	581	556	260	סה"כ

הערות לטבלה

הגבייה עבור מסיבות הסיום היא אך ורק בכיתות המסיימות שלב חינוך: כיתה ו' ביסודי שש-שנתי, כיתה ח' ביסודי שמונה-שנתי, כיתה ט' בחטיבת ביניים עצמאית וכיתה י"ב.

ארגון מייצג ארצי הוא ארגון הורים הפועל ברמה הארצית ומייצג את ענייניהם. הודעה מפורטת על זהות הארגון ועל דרכי העברת הכספים שנגבו עבורו תפורסם בראשיתה של שנת הלימודים.

הגבייה עבור טיולים תהיה על פי התכנית המחייבת המפורטת. אין להוסיף גבייה על התשלום המרבי שנקבע עבור טיולים נוספים. בית הספר רשאי להאריך את משך הטיול אם הוא עושה זאת ללא חריגת גבייה בסעיף זה וללא גבייה נוספת בכל סעיף אחר של תשלומי הורים.

בבתי הספר הנמצאים מדרום לקו צומת שדה בוקר - צומת הערבה אפשר להוסיף יום טיול בעלות גבייה נוספת של 290 ש"ח בשנה.

בכיתות ח'-י"א שבהן מתקיימים לימודי של"ח אפשר לגבות סכום נוסף בסך עד 150 ש"ח בשנה בנוסף על הגבייה לטיולים, המיועד לגיחות ולספורים רכובים בהיקף של 3 סיורים בשנה.

בגני הילדים במסגרת החטיבה הצעירה ייגבה תשלום עבור סל תרבות וטיולים במתכונת של כיתות א' ולא ייגבה תשלום עבור מסיבת הסיום.

2.3 תשלומי הורים עבור תל"ן

שעת לימודים במסגרת תל"ן היא שעה המאריכה את יום הלימודים ואיננה משמשת לפיצול כיתות אם לקבוצות לימוד.

הסכום המרבי המותר לגבייה עבור תל"ן לא ישתנה יחסית לשנת הלימודים התשע"ו ויהיה כדלקמן:

שלב החינוך	גבייה מרבית מתלמיד בש"ח בשנה בבתי ספר תורניים ⁽¹⁾ וייחודיים ⁽²⁾ בנוסף על הגבייה המרבית מתלמיד בכלל מוסדות החינוך	גבייה מרבית מתלמיד בש"ח בשנה עבור תל"ן בכלל מוסדות החינוך	סה"כ גבייה מרבית מתלמיד בש"ח בשנה בבתי ספר תורניים ⁽¹⁾ וייחודיים ⁽²⁾
קדם יסודי	0	597	0
יסודי	1,770 בכיתות שאושרו	885	2,655 בכיתות שאושרו
חטיבת הביניים	2,120	1,060	3,180
חטיבה עליונה	2,300	1,150	3,450

הערות

(1) בתי ספר תורניים – בתי ספר המקיימים תכנית לימודים תורנית באישור החמ"ד, על פי סעיף 16-3.11 בחוזר הוראות הקבע עד/12(א), "תשלומי הורים עבור תכנית לימודים נוספת תורנית במוסדות חינוך ממלכתיים-דתיים".

(2) בתי ספר ייחודיים – בתי ספר שאושרו כייחודיים על ידי הוועדה הארצית לבתי ספר ייחודיים ומרחבי חינוך על פי סעיף 17-3.11 בחוזר הוראות הקבע עד/12(א) תשע"ד, "גביית תשלומי הורים ושכר לימוד במוסדות חינוך מוכרים שאינם רשמיים ובמוסדות במעמד פטור, גביית תשלומי הורים עבור מקצועות לימוד ברמה מוגברת בחטיבה העליונה וגביית תשלומי הורים במוסדות ניסויים וייחודיים".

הגבייה מתלמיד עבור שעת תל"ן תותאם לגודלה של כיתת האם על פי הפירוט בטבלה שלהלן. המשמעות היא שבכיתות אם גדולות אפשר יהיה לקיים מספר גדול

יותר של שעות תל"ן יחסית לכיתות אם קטנות, מאחר שהסכום המרבי לגבייה מתלמיד נשאר קבוע. בכל מקרה, מספר שעות התל"ן שיינתנו לא יעלה על תקרת השעות המותרת לפי חוזרי מנכ"ל. הגבייה תיעשה עבור שעות אורך שניתנות בפועל.

שלב החינוך	גודל כיתת האם (מספר התלמידים)	התעריף לשעת תל"ן אחת בש"ח	גבייה מרבית מהורים בשנה בכלל בתיה"ס עבור תל"ן	גבייה מרבית מהורים בשנה בבתי"ס תורניים וייחודיים, הנוספת על הגבייה המרבית המותרת בכלל בתיה"ס	סה"כ הגבייה המרבית מהורים בשנה בבתי"ס תורניים וייחודיים
יסודי	20-24	326	עד 885 ש"ח בשנה בכלל בתיה"ס	עד 1770 ש"ח בשנה בכיתות ה'ו' בלבד	עד 2655 ש"ח בכיתות ה'ו' בלבד
	25-28	276			
	29-32	239			
	33-36	211			
	37-40	177			
חטיבת הביניים	20-24	389	עד 1060 ש"ח בשנה בכלל בתיה"ס	עד 2120 ש"ח בשנה	עד 3180 ש"ח בשנה
	25-28	329			
	29-32	285			
	33-36	252			
	37-40	212			
חטיבה העליונה	20-24	382	עד 1150 ש"ח בשנה בכלל בתיה"ס	עד 2300 ש"ח בשנה	עד 3450 ש"ח בשנה
	25-28	324			
	29-32	281			
	33-36	230			

על בית הספר לפרט להורים בחוזר התשלומים המוסדי את גובה הגבייה המבוקשת ואת מספר שעות התל"ן שהוא נותן בפועל עבור הגבייה.

2.4 רכישת שירותים מרצון

שלב החינוך	הסכום המרבי המותר בשקלים
קדם יסודי	125
יסודי	250
חטיבת ביניים	450
חטיבה עליונה	450

3. שיעורי ההשתתפות של ההורים בעלות ההזנה מכוח חוק ארוחה יומית לתלמיד

אלה שיעורי ההשתתפות של ההורים בעלות ההזנה מכוח חוק ארוחה יומית לתלמיד כפי שאושרו על ידי ועדת החינוך של הכנסת בישיבתה מיום 19.7.2016. בשיעורי ההשתתפות ההורים לא חלו שינויים מהשנה שעברה.

השתתפות ההורים בעלות ארוחה בש"ח	הכנסה לנפש לחודש בש"ח
0	1,273 – 0
0	1,378 – 1,274
0.6	1,493 – 1,379
2.3	1,604 – 1,494
2.3	1,744 – 1,605
3.4	1,829 – 1,745
3.4	1,941 – 1,830
4.8	2,127 – 1,942
5.4	2,171 – 2,128
6.3	2,172 ומעלה

4. רכישת שירותים מרצון בבתי ספר שבהם מתקיימת למידה באמצעות אמצעי קצה טכנולוגיים

בהמשך להנחיות בסעיף 3.6-12 בחוזר הוראות הקבע עז/1, "שימוש תלמידים באמצעי קצה לצורכי למידה", בבתי ספר שבהם מתקיימת למידה באמצעות אמצעי קצה טכנולוגיים הנרכשים במרוכז אפשר לגבות עד סך של 677 ש"ח בשנה עבור אמצעי הקצה הטכנולוגי שיהיה בבעלות התלמיד ויעמוד לשימוש. לחלופין, אפשר יהיה לגבות עד סך של 300 ש"ח להשאלת אמצעי קצה טכנולוגי שיעמוד לשימוש של התלמיד. התשלומים האמורים יכללו גם ביטוח, עלות השימוש בפלטפורמה אם יש כזו ומע"מ.

גבייה זו מוגדרת רכישת שירותים מרצון, והיא ייעודית למטרה זו ונעשית בהתאם להוראות המפורטות שנקבעו בסעיף 3.6-12 בחוזר הוראות הקבע עז/1(א), "שימוש תלמידים באמצעי קצה לצורכי למידה", ובאה בנוסף על הגבייה עבור רכישת שירותים מרצון עבור כלל המטרות שלהן משמשת גבייה זו ומפורטות בסעיף זה.

לבריורים ושאלות בעניין תשלומי הורים אפשר לפנות לרפרנטים על תשלומי הורים במחוזות המשרד:

המחוז	שם הרפרנט המחוזי לתשלומי הורים	מספר הטלפון	כתובת הדוא"ל
מנח"י	דן גרוסמן	02-5601763	dangr@education.gov.il
ירושלים	דן גרוסמן	02-5601763	dangr@education.gov.il
צפון	יעל שטיינברג	04-500102/3	yaelsh@education.gov.il

haimya@education.gov.il	04-8632455	חיים יעקב	חיפה
avivaat@education.gov.il	03-6896599	אביבה עטרי	מרכז
hagitgot@education.gov.il	03-6896281	חגית גוטדינר	תל-אביב
zeevel@education.gov.il	08-6263075	זאב אלדר	דרום
reuvenl@kfar-olami.org.il	03-6898874	ראובן לייבל	התיישבותי
yosefpo@education.gov.il	02-5601654	יוסף פוליטי	חרדי